

Styrelsen och verkställande direktören för

Svenska Kolinstitutet

Org nr 802016 - 1918

får härmed avge

Årsredovisning

för räkenskapsåret 1 januari 2010 - 31 december 2010

<u>Innehåll:</u>	<u>sida</u>
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	7
Balansräkning	8 - 9
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	9
Noter	10
Underskrifter	10

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Svenska Kolinstitutet får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2010.

Inledning

Föreningen Svenska Kolinstitutet har som medlemmar under året haft energiföretag verksamma i Sverige och industriföretag inom verkstads-, järn-, stål- och pappersbranscherna samt företag verksamma med transport av och handel med kol och koks. Vid ingången av år 2011 består föreningen av 16 medlemmar (föregående år 17).

2008 års ordinarie årsmöte beslutade anta nya stadgar och att införa ett nytt system för uttag av medlemsavgifter. Såväl de då beslutade stadgarna som medlemsavgifterna har oförändrade gällt även under 2010.

Föreningen har enligt sina stadgar till uppgift att:

- som intresseorganisation företräda kol i Sverige,
- verka för en i nationellt och internationellt perspektiv miljömässigt ansvarsfull kolanvändning som på konkurrensneutrala villkor skapar en trygg råvaruförsörjning för svensk energi- och processindustri,
- ge saklig information om kol och skapa förståelse för kolets roll, dess betydelse för energiförsörjning och industriproduktion på svensk och internationell nivå samt belysa konsekvenser av dess brytning och användning,
- tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen.

Svensk debatt kännetecknas ofta av bristande insikt om kolets roll för världens och Europas energiförsörjning liksom om kolets roll som råvara för industriell produktion. Trots att flera svenska energi- och industriföretag aktivt arbetar med att utveckla processer för en alltmer långt gången avskiljning av förorenande och klimatpåverkande utsläpp från kolanvändningen får detta ringa genomslag i den svenska debatten. En viss uppmärksamhet kan dock dels noteras för Vattenfalls pågående utvecklingsarbete med avskiljning, transport och lagring av koldioxid i Tyskland, dels SSABs och LKABs medverkan i det europeiska projektet ULCOS (Ultra Low CO₂ Steelmaking). Transport och lagring av kol utgör inget miljöproblem. Svenska Kolinstitutet har en roll att sakligt upplysa om faktiska förhållanden.

Kolet i världen

Världens kända kolreserver beräknas vid nuvarande användningsnivå räcka i ytterligare cirka 120 år. De faktiska fysiska resurserna i jordskorpan beräknas dock vara mer än tio gånger så stora. För sjunde året i följd var kolet 2009 det bränsle som uppvisade den största tillväxten. Världens kolbrytning ökade 2009 med 2,4 % och uppgick till nästan 6.000 miljoner ton stenkol. I Kina, Indien, Indonesien och Australien ökade brytningen, medan den minskade i övriga världen. Utöver stenkol bryts cirka 950 miljoner ton brunkol. Sedan 1990 har världens kolbrytning ökat med nästan 70 %. Av den samlade volymen svarar kokscholet (som främst går till den metallurgiska industrin) för omkring 700 miljoner ton.

Av världens totala energitillförsel svarade kolet 2009 för drygt 29 % - den högsta andelen sedan 1970 (oljan var störst med 32 % och naturgasen svarade för 20 %). Av världens samlade CO₂-utsläpp 2008 svarade kolet för 43 %, oljan för 37 % och naturgasen för nästan allt av resterande 20 %.

Drygt 40 % av världens elproduktion är kolbaserad. Denna andel är nu marginellt högre än vad den var för 35 år sedan samtidigt som världens elproduktion mer är trefaldigats.

Huvuddelen av allt kol som bryts konsumeras i produktionsländerna. Cirka 14 % av hela den samlade stenkolsproduktionen handlas på de internationella marknaderna. I absoluta tal motsvarade det 2009 cirka 820 miljoner ton. Som jämförelse kan nämnas att världshandeln år 1990 uppgick till 340 miljoner ton. Brunkol, som har ett lägre energivärde än stenkol, handlas inte i nämnvärd omfattning internationellt.

Kina är världens i särklass största kolland och svarade 2009 för 49 % av världens samlade brytning av stenkol. Andra stora producenter är i tur och ordning USA, Indien, Australien, Indonesien, Sydafrika och Ryssland. Ända fram till och med 2006 har Kina varit nettoexportör av kol. Under 2007 och 2008 var Kinas export och import ungefärligen i balans. Under 2009 blev Kina sedan plötsligt världens näst största kolimportör. De viktigaste exportländerna 2009 var Australien, Indonesien, Ryssland, Colombia och Sydafrika. På importsidan var Japan störst följt av Kina, Korea, Indien, Taiwan, Tyskland och Storbritannien.

Kolet inom EU

Inom EU (Sverige inkluderat) svarar kolet för 18 % av primärenergiförsörjningen och 30 % av elförsörjningen. Utvinningen av stenkol i Europa har dock av ekonomiska orsaker kraftigt minskat under senare decennier till förmån för importkol. Kolförbrukningen uppgick år 2009 till 730 miljoner ton, varav stenkol 320 miljoner ton och brunkol 410 miljoner ton. Brytningen av brunkol har inte haft samma lönsamhetsproblem som stenkolsbrytningen, varför omfattningen varit i stort sett oförändrad de senaste åren. Allt brunkol och 135 miljoner ton av stenkolet utvanns inom Europa. Polen svarade för 57 % av EUs stenkolsproduktion och Tyskland för 42 % av brunkolsproduktionen.

Inom EU är frågorna om ekonomisk utveckling, säkerhet i energiförsörjningen och det framtida klimatet i fokus för politiken. Det Europeiska Rådet (EU:s stats- och regeringschefer) och Europaparlamentet enades i december 2008 om en för EU gemensam integrerad klimat- och energipolitik. EU utfäster sig att under alla förhållanden till år 2020 minska utsläppen av växthusgaser med 20 % relativt nivån 1990. Kan världens länder inom ramen för FN senare enas om större begränsningar är EU berett att ytterligare skärpa sina målsättningar.

Kol behövs för försörjningstryggheten (de stora reserverna) och ekonomin (det billigaste bränslet). EU-kommissionen talar om **"the challenge of keeping coal in the energy mix"**, samtidigt som man betonar att koldioxidfrågan **måste** lösas. I EUs handlingsprogram finns därför ett brett program för att utveckla och kommersialisera teknik för avskiljning och underjordisk lagring av koldioxid - Carbon Capture and Storage (CCS). Kommissionen beslutade i december 2009 att reservera en miljard euro för stöd till sex pilotanläggningar för CCS, varav en är Vattenfalls Jämschwalde i Tyskland.

EU beslutade i december 2010 att systemet med stöd för avveckling av olönsamma stenkolsgruvor förlängs till och med utgången av år 2018. Bland villkoren märks:

- * Stödet måste successivt minska. I förhållande till det stöd som utgår 2011 måste stödet vid slutet av 2013 ha minskat med minst 25 %, vid slutet av 2015 ha minskat med minst 40 %, vid slutet av 2016 ha minskat med minst 60 % och vid slutet av 2017 ha minskat med minst 75 %.
- * En skyldighet införs för medlemsland som ger stöd att upprätta en plan med åtgärder för att motverka kolbrytningens negativa miljöpåverkan.
- * En möjlighet införs att tillåta subventioner, fram till december 2027, för att täcka extraordinära kostnader i samband med stängning av gruvor och som inte är relaterade till själva brytningen, såsom sociala kostnader och kostnader för återställande av mark.

EU motiverade beslutet med *"Ett icke-förnyande av den speciella statliga stödregimen skulle tvinga vissa medlemsstater att omedelbart stänga olönsamma stenkolsgruvor; en situation som skulle innebära allvarliga sociala, tekniska och regionala konsekvenser"*.

Ungefär 100 000 arbetstillfällen finns inom den olönsamma stenkolsbrytningen. Sverige var emot beslutet om förlängning.

Kolet i Sverige

Den svenska kolimporten uppgår normalt till knappt 3 miljoner ton, vilket är den nivå som rått under hela den senaste tioårsperioden. På grund av den djupa lågkonjunkturen för stålindustrin under 2009 minskade dock kolimporten då med cirka 30 %. Under 2010 har importen återgått till den tidigare nivån. Huvuddelen, cirka 2 miljoner ton, utgörs normalt av kokskol som processråvara för den metallurgiska industrin. Av Sveriges totala kolanvändning används cirka 30 % för energiändamål och 70 % för stålframställning. På världsnivå är fördelningen helt annorlunda; energikolet svarar för 88 % och kokskolet för 12 % av förbrukningen.

Sverige har i ett internationellt perspektiv riklig tillgång på förnybara energislag som vattenkraft och bioenergi samt dessutom stor teknisk potential för vindkraft. Ur det perspektivet är i dagsläget knappast en utveckling mot återintroduktion av kol särskilt trolig. De mer traditionella problemen med kolkraft (stoff, svavel- och kväveoxider) är dock i princip lösta med de tekniker som idag finns tillgängliga. Kan även CO₂-frågan, som till sin natur är global, lösas kanske frågan om kolets användning i Sverige kan komma i en ny dager i framtiden.

Inom EU arbetar stålindustrin i det gemensamma projektet ULCOS (Ultra Low CO₂ Steelmaking) i syfte att minska miljöpåverkan från användningen av kol vid stålframställningen. SSAB och LKAB medverkar i arbetet. Eftersom stål är en produkt där tillverkarna konkurrerar på världsmarknaden, måste miljökraven utvecklas i ekonomisk harmoni med bestämmelserna i omvärlden.

Swerea MEFOS AB har under året erhållit ett uppdrag från International Energy Agency (IEA) att tillsammans med internationella stålföretag starta ett annex rörande energi- och koldioxid-effektivisering vid malmbaserad ståltillverkning.

Energimyndigheten har inlett ett forskningsprogram med syfte att bygga upp teknik och kompetens kring avskiljning och lagring av koldioxid med ett svenskt/nordiskt perspektiv. Programmet är branschöverskridande och omfattar energibranschen, gruv- och stålindustrin, cement- och kalkindustrin samt den petrokemiska industrin.

Kolmarknaden

Den internationella lågkonjunktur som inleddes hösten 2008 fick dramatiska effekter på kolpriserna. Från en pristopp, mätt i nordvästeuropeisk hamn, om 220 dollar per ton i juli 2008 sjönk priset till nivån 70 dollar per ton i januari 2009. Under 2009 skedde sedan en viss återhämtning så att kolpriset låg på nivån 80 dollar per ton vid årets slut. Prisökningen har successivt fortsatt under 2010 för att i slutet av året ha nått nivån 120 dollar per ton i nordvästeuropeisk hamn. Detta motsvarar en prisuppgång med 50 % under 2010. Fraktpriserna som föll mycket kraftigt under hösten 2008, återhämtade sig i viss mån under 2009. Genom ett stort tillskott av bulktonnage har fraktpriserna under 2010 varit successivt sjunkande.

Även om Sverige alltså i liten utsträckning är beroende av kol för sin inhemska energiförsörjning har kolet en stor betydelse för de svenska elpriserna. Det illustreras tydligt av att elspotpriset på Nordpool under långa perioder bestäms av den rörliga kostnaden för kolkondenskraft. Skulle kol inte ha funnits för elproduktion i de flesta av grannländerna skulle också det svenska elpriset under långa perioder ha varit högre. Kolanvändningen i grannländerna fungerar därför som en begränsare uppåt av de marknadsbaserade svenska elpriserna. Detta är givetvis till nytta för såväl svenska hushåll som för svensk industri.

Handeln med utsläppsrätter för koldioxid

EUs system för handel med utsläppsrätter för koldioxid introducerades 2005. Syftet är att på marknadsmässiga villkor åstadkomma en begränsning av utsläppen till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad genom att åtgärder sätts in där de ger bäst utdelning.

Inledningsvis betingade utsläppsrätterna ett inte oväsentligt pris som i sin tur ledde till stigande spotpriser på el. Under det sista dryga halvåret av den första handelsperioden 2005-2007 föll dock priset på utsläppsrätterna till nära noll. Förklaringen var att den befintliga tilldelningen av utsläppsrätter räckte till för all planerad produktion. För den andra handelsperioden 2008-2012 har EU-kommissionen reducerat de nationella tilldelningarna av utsläppsrätter till medlemsländerna. Från ingången av 2008 betingar därför återigen utsläppsrätterna ett inte oväsentligt pris, även om de varierar över tiden.

För perioden från och med 2013 gäller en ny utformning av handelssystemet. Den ländervisa tilldelningen ersätts av ett gemensamt europeiskt system. Baserat på utsläppsnivåerna år 2005 ska de framtida successivt begränsade tilldelningarna reducera utsläppen med ytterligare 14 % fram till 2020 för berörda sektorer. För kraftindustrin är grundprincipen att utsläppsrätterna inte längre ska delas ut gratis utan att de i stället ska auktioneras ut. Fram till 2020 görs för vissa länder dock inledningsvis undantag från huvudregeln. För övrig industri där risk för "koldioxid-läckage" (dvs att produktionen flyttar till ett land utan restriktioner för utsläppen) förligger kan dock speciella villkor komma att gälla. Men även för dessa industrier ska full auktionering gälla från senast år 2027.

Kolinstitutets verksamhet

Kolinstitutet hyr kontorsrum och köper redovisningstjänster med mera av VÄRMEK. Kontoret flyttades i januari 2010 till Kungsbroplan 2 i centrala Stockholm.

Verksamheten har under året baserats på den verksamhetsplan styrelsen fastställt. Huvuddelen av den praktiska verksamheten har utförts av det helägda dotterbolaget Svenska Kolinstitutets Serviceaktiebolag.

Utgivningen av det månatliga nyhetsbrevet Kol Nytt har fortsatt. Nyhetsbrevet distribueras elektroniskt och görs samtidigt även tillgängligt på hemsidan. Den fasta skaran av prenumeranter har stadigt utökats. Antalet prenumeranter uppgick vid årets slut till över 200. Hemsidan har löpande uppdaterats. Äldre artiklar har setts över och vissa plockats bort och helt nyskrivna har tillkommit. Efter det att antalet besök på hemsidan under några år legat relativt stabilt kring 8.000, ökade besöksantalet under 2010 till närmare 10.000.

En uppförandekod för kolköpare har tagits fram och ett seminarium i frågan genomfördes i januari 2010. Handlingen har via hemsidan gjorts tillgänglig för alla intresserade.

I anslutning till årsmötet i Linköping hölls ett seminarium i aktuella frågor inkluderande ett studiebesök hos Tekniska Verken i Linköping AB, allt under företagets värdskap.

I november arrangerade en av deltagarna en mycket uppskattad medlemsresa till Warszawa. Medlemsresan var ett samarrangemang med Vattenfall och innehöll möten med ledningen för den polska verksamheten inklusive studiebesök på det kraftvärmeverk som svarar för den största andelen av el- och värmeförsörjningen till Warszawa.

Svenska Kolinstitutet är sedan 2008 medlem av den europeiska branschorganisationen EURACOAL. Kolinstitutet är även associerad medlem till World Coal Association.

Styrelsen har under året hållt fem sammanträden.

Sedan 1 januari 2007 har civilingenjör Tomas Bruce på deltid upprätthållit befattningen som

direktör i föreningen.

Svenska Kolinstitutets ekonomi framgår av nedanstående resultat- och balansräkning.

Likviditet

Föreningens likvida medel uppgår till kronor 1.146.654 (1.170.301).

Resultat

Totalt för 2010 redovisas ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på kronor 1.084 (- 537).

Styrelse, revisorer och VD

Bolagets styrelse har utgjorts av:

Ordförande:	Karin Törnblom	AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad
VD:	Tomas Bruce	
Styrelseledamöter:	Göran Carlsson	Swerea MEFOS AB
	Ingvar Carlsson	Tekniska Verken i Linköping AB
	Anne Lexelius	SSAB EMEA
	Johan Petrelius	EFO AB
	Lars Pålsson	ProCarbon AB
	Lars Strömberg	Vattenfall AB
Revisor:	Carina Öfors	Grant Thornton Sweden AB
	Godkänd revisor	
	Kerstin Levin	AB Fortum Värme samägt med Utsedd av medlems- Stockholm Stad företagen
Revisorssuppleant:	Pernilla Varverud	Grant Thornton Sweden AB
	Godkänd revisor	

Förslag till disposition beträffande föreningens vinst eller förlust

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till förfogande stående vinstmedel, kronor 1.142.280:87, disponeras enligt följande:

Räkenskapsårets vinst uppgår till	311
Balanserade medel	1 141 970
Summa	<u>1 142 281</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till 2011-01-01 balanseras	1 142 281
Summa	<u>1 142 281</u>

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Nettoomsättning	1	128 750	144 000
		<u>128 750</u>	<u>144 000</u>
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-130 816	-147 624
Rörelseresultat		<u>-2 066</u>	<u>-3 624</u>
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		3 150	3 087
Resultat före skatt		<u>1 084</u>	<u>-537</u>
Skatt på årets resultat		-773	-865
Årets resultat		<u>311</u>	<u>-1 402</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2010-12-31</i>	<i>2009-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Aktier i dotterföretag</i>			
100 st aktier i Svenska Kolinstitutets Serviceaktiebolag		—	
		100 000	100 000
		<u>100 000</u>	<u>100 000</u>
Summa anläggningstillgångar		100 000	100 000
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Skattefordringar		10 327	5 482
		<u>10 327</u>	<u>5 482</u>
<i>Kassa och bank</i>		1 146 654	1 170 301
Summa omsättningstillgångar		<u>1 156 981</u>	<u>1 175 783</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		1 256 981	1 275 783

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2010-12-31</i>	<i>2009-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Kapitalbehållning</i>			
Kapitalbehållning vid årets början		1 141 970	1 143 372
Årets resultat		311	-1 402
		<u>1 142 281</u>	<u>1 141 970</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skuld till dotterföretag		114 700	133 813
		<u>114 700</u>	<u>133 813</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 256 981	1 275 783

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

<i>Belopp i kr</i>	<i>2010-12-31</i>	<i>2009-12-31</i>
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Noter

Belopp i kr om inget annat anges

Not 1 Nettoomsättning

	2010	2009
<i>Intäkter</i>		
Medlemsavgifter	116 750	136 000
Årsmöte	<u>12 000</u>	<u>8 000</u>
Summa	<u>128 750</u>	<u>144 000</u>

Stockholm den 1 februari 2011

Karin Törnblom
Ordförande

Göran Carlsson

Ingvar Carlsson

Anne Lexelius

Johan Petrelius

Lars Pålsson

Lars Strömberg

Tomas Bruce
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits 2011 - -

Carina Öfors
Godkänd revisor

Kerstin Levin
Utsedd av medlemsföretagen